

Maart 2022

BOMENBUREN

stichting

BOMENBUURT GRIFFIOEN

Middelburg

Website: www.griffioengroen.com

Mail: stboomgrif@zeelandnet.nl

Tuinvogeltelling 2022

In het weekend van 29 en 30 januari vond de jaarlijkse tuinvogeltelling plaats. Zo'n 170.000 mensen deden mee. Vogelbescherming Nederland had de tellers gevraagd om dit jaar extra op de merel te letten want bij het begin van de jaarlijkse telling, in 2003, werd deze vogel nog in 9 van de 10 tuinen gespot en in 2016 nog maar in twee derde van de tuinen. Maar: eindigde de merel vorig jaar op de vierde plaats in de totale telling, nu eindigde hij na lange tijd weer op de derde plek. Misschien een teken van een voorzichtig herstel. In de komende jaren zal moeten blijken of het herstel zich doorzet.

Voor wat de wijk Griffioen betreft: er waren 51 deelnemers die samen 769 vogels geteld hebben. De koolmees stond bij deze telling op plek 1, de merel op 2, de kauw op 3, de Turkse tortel op 4 en de huismus op 5.

Een nieuwe sociaal wijkbeheerder

In 2021 heeft Woongoed in alle wijken een sociaal wijkbeheerder aangesteld. De bedoeling is dat huurders bij vragen of problemen contact kunnen zoeken met deze wijkbeheerders. Hij of zij kan gemakkelijker verbinding maken tussen huurders, partners in de wijk en medewerkers op kantoor. Indien nodig kan hij snel hulp van Woongoed inzetten of hulp bij bijv. sociale problemen zoeken. De wijkbeheerder is regelmatig in de wijk aanwezig en ziet daardoor zelf ook sneller problemen of verbeterpunten. Daarom hoort ook bij zijn taak zelf een huurder zo nodig aan te spreken op zaken die veranderd zouden moeten worden.

Onze vorige wijkbeheerder heeft een andere taak binnen Woongoed gekregen. Sinds half januari is Jason van Pul in dienst van Woongoed gekomen om sociaal wijkbeheerder te zijn voor de Stromenwijk, 't Zand, de Griffioen en Klarenbeek. En dus ook voor de Bomenbuurt. Wij heten hem van harte welkom en zien uit naar een goede samenwerking. U kunt hem bereiken via het mailadres jvpul@woongoed.nl

2022: het jaar van de merel

Half januari hoorden we hem al: de merel! Beter gezegd: de merelman. Zo hoog mogelijk in een boom of op een schoorsteen gezeten stuurt hij zijn roep, fluitjes en trillers de lucht in. "Laat iedereen mij maar horen. En laten vooral mijn rivalen het horen!" Want dat is de bedoeling van zijn gezang. Een eigen territorium claimen en afbakenen. En vervolgens een vrouwtje lokken. Toch: al doen al deze mannetjes nog zo hun best om voor nageslacht te gaan zorgen, het gaat met de totale merelstand niet zo goed. Daarover straks meer.

De wetenschappelijke naam van de merel is *Turdus merula*. Het is een zangvogel uit de familie van de lijsters (Turdidae). Het mannetje is overwegend zwart en heeft een gele oogring en een oranje/gele snavel. Het vrouwtje en de mereljongen hebben een meer camouflerend, donderbruin verenkleed. De merel wordt tussen de 1 en 5 jaar oud.

De merelzang kent iedereen. Het staat bekend als een van de mooiste vogelgeluiden. Vooral in het voorjaar is het geluid overal te horen. Maar het is niet steeds hetzelfde liedje. Voortdurend zijn de merelmannen hun melodietjes aan het bijschaven en veranderen. Dan halen ze er een noot af, dan weer een riedeltje erbij. En door het voortdurend repeteren verbetert hun zang aanzienlijk. Oudere merels zijn dan ook betere zangers. Zij hebben een ruimer repertoire en minder herhalingen dan jongere merels die pas aan het begin van hun zangcarrière staan. In de hoop dat een vrouwtje van hun mooie zang onder de indruk raakt.

Tussen januari en april zijn de mannetjes druk bezig hun territorium af te bakenen. Het is een paar tuinen groot en over de grenzen wordt voortdurend getwist. Als een tegenstander over jouw grens komt, vlieg je er heen en hop je met laag gehouden kop in zijn richting. Hij hopt of vliegt dan wel terug naar zijn eigen terrein maar wanneer jij te ver gaat, draait hij zich om en moet jij terug. Grensverdediging is een zaak van steeds alert zijn, zelfs nog in de broedperiode.

Het krachtig zingende mannetje probeert natuurlijk de aandacht van een vrouwtje te trekken. Zij moet tussen al die lokkers een keuze gaan maken. Na de paring bouwt zij binnen zijn territorium het nest. Liefst in dichte klimop of dicht struikgewas. Dat bouwen doet zij op haar eentje. En ook het bebroeden van de vier tot zes eieren is haar taak. Vadermerel komt pas in actie nadat de eieren na ongeveer twee weken zijn uitgekomen. Dan zorgen pa en ma samen voor voedsel voor hun kroost. In het gras en tussen de planten worden wormen en insecten gezocht en vervolgens vliegen ze af en aan met een bek vol voer. Wanneer een ouder op het nest landt, sperren de jongen hun snavel wijd open. De snavel van de jongen is aan de binnenkant fel gekleurd, voor de ouders een stimulerende prikkel om wat in dat open bekje te stoppen.

Na ongeveer twee weken verlaten de jongen het nest, eigenlijk nog voordat ze goed kunnen vliegen. Vaak vallen ze daardoor ten prooi aan katten of roofvogels. Nadat de jongen uitgevlogen zijn, gaat het mannetje nog tot zo'n twee weken door met voeren van de steeds zelfstandiger wordende jongen. Het vrouwtje begint vaak alweer met de bouw van het volgende nest. Of met restaureren van het bestaande nest wanneer dat goede diensten bewezen heeft. Merels hebben twee of drie nesten per jaar. Ondanks de verliezen door katten en roofvogels nam daardoor het aantal merels in Nederland steeds toe.

Tot 2016. Vanaf dat jaar verdween bijna een derde van de populatie. Waarschijnlijk voor een deel als het gevolg van het Usutu-virus, een virus dat door muggen overgebracht wordt. Maar ook droge zomers (minder voedsel) en toenemende verstening van tuintjes (minder schuilplekken en voedsel) kunnen een rol spelen. De precieze oorzaken zijn nog niet bekend. Maar deze afname is wel een reden dit te gaan onderzoeken. Daarom roepen Vogelbescherming Nederland en Sovon 2022 tot het **jaar van de merel** uit.

In dit jaar zal er onderzoek gedaan worden naar het aantal merels, hun voedselbronnen, hun nesten enz. Iedereen kan daaraan een bijdrage leveren (zie www.sovon.nl/nl/merelnesten-gezocht). Daarnaast zal de Vogelbescherming in 2022 extra aandacht vragen voor het belang van vergroening in plaats van steeds meer stenen en tegels in de tuinen.